

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо оплати житлово-комунальних послуг»

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо оплати житлово-комунальних послуг» розроблено Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України з метою врегулювання проблемних питань, пов'язаних з нарахуванням та оплатою споживачами житлово-комунальних послуг в період воєнного стану, зокрема, у зв'язку із тимчасовою відсутністю споживачів в житловому приміщенні (іншому об'єкті нерухомого майна).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

У зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України значна кількість споживачів комунальних послуг вимушено покинули свої домівки.

Чинне законодавство України надає право споживачеві на неоплату вартості комунальних послуг (крім постачання теплової енергії) у разі їх невикористання (за відсутності приладів обліку) за період тимчасової відсутності в житловому приміщенні (іншому об'єкті нерухомого майна) споживача та інших осіб понад 30 календарних днів, за умов документального підтвердження відповідно до умов договорів про надання комунальних послуг.

Відповідні норми передбачені Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (далі - Закон).

Водночас, реалізація наданого Законом права споживачеві здійснюється згідно з Правилами надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, Правилами надання послуги з постачання гарячої води та типовими договорами про надання вказаних комунальних послуг, затвердженими постановами Кабінету Міністрів України від 05 липня 2019 р. № 690 від 11 грудня 2019 р. № 1182.

Однак наразі до Мінінфраструктури надходять численні звернення від споживачів комунальних послуг та підприємств галузі щодо нарахування та оплати комунальних послуг за період тимчасової відсутності в житловому приміщенні (іншому об'єкті нерухомого майна) споживача та інших осіб понад 30 календарних днів.

Так, на практиці виникають питання щодо понять «документальне підтвердження тимчасової відсутності споживача», зокрема стосовно переліку документів, які надаються до виконавця комунальної послуги

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E10400000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

612/25/63-23 від 25.07.2023

споживачем, та «тимчасова відсутність споживача» (у тому числі щодо періоду, що може підпадати під поняття «тимчасова відсутність»).

За таких обставин виникає необхідність врегулювати порушені питання з метою завершеності механізму правового регулювання.

Крім того, наразі виникла необхідність внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 05.03.2022 № 206 «Деякі питання оплати житлово-комунальних послуг в період воєнного стану» в частині визначення чітких умов та узгодження із вимогами законодавства положень щодо застосування в період воєнного стану в Україні заборони стосовно нарахування та стягнення неустойки (штрафів, пені), інфляційних нарахувань, процентів річних, нарахованих на заборгованість, утворену за несвоєчасне та/або неповне внесення населенням плати за житлово-комунальні послуги, а також припинення/зупинення надання житлово-комунальних послуг населенню у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі.

Пунктом 10-2 розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження» (із змінами) встановлено, що у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, зупиняється вчинення виконавчих дій у виконавчих провадженнях з виконання рішень, зокрема, про стягнення з фізичної особи заборгованості за житлово-комунальні послуги на території територіальних громад, що належать до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України, або якщо стягнення заборгованості за житлово-комунальні послуги здійснюється щодо нерухомого майна, яке є місцем постійного проживання такої фізичної особи і було знищено або пошкоджено внаслідок воєнних (бойових) дій.

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, наразі затверджено наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22 грудня 2022 р. № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 р. за № 1668/39004.

Водночас, з метою уникнення різночитань при реалізації положень постанови Кабінету Міністрів України від 05.03.2022 № 206, враховуючи питання, які надходили до Міністерства від фізичних та юридичних осіб, пропонується уточнити сферу застосування цієї постанови, зокрема, в частині населення, що проживає у будинках, де створено об'єднання співвласників

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E10400000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

612/25/63-23 від 25.07.2023

багатоквартирного будинку, житлово-будівельні (житлові) кооперативи або яким послуги надаються управителем чи іншою уповноваженою співвласниками особою за колективним договором.

Таким чином, з метою забезпечення балансу інтересів усіх сторін у процесі надання та споживання житлово-комунальних послуг, узгодження положень постанови Кабінету Міністрів України від 05.03.2022 № 206 із вимогами законодавства Мінінфраструктури розроблено проєкт акта.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта передбачається врегулювати проблемні питання з нарахування та оплати споживачами житлово-комунальних послуг у період воєнного стану в Україні.

Згідно із проєктом акта запропоновано зміни до:

Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, Правил надання послуги з постачання гарячої води та типових договорів про надання вказаних комунальних послуг, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 05 липня 2019 р. № 690 від 11 грудня 2019 р. № 1182, - в частині врегулювання питання щодо неоплати вартості комунальних послуг за період тимчасової відсутності споживача;

постанови Кабінету Міністрів України від 05.03.2022 № 206 «Деякі питання оплати житлово-комунальних послуг в період воєнного стану» - в частині визначення чітких умов та узгодження із вимогами законодавства положень щодо застосування в період воєнного стану в Україні заборони стосовно нарахування та стягнення неустойки (штрафів, пені), інфляційних нарахувань, процентів річних, нарахованих на заборгованість, утворену за несвоєчасне та/або неповне внесення населенням плати за житлово-комунальні послуги, а також припинення/зупинення надання житлово-комунальних послуг населенню у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі.

4. Правові аспекти

У цій сфері суспільних відносин діють:

Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні»;

Закон України «Про житлово-комунальні послуги»;

постанови Кабінету Міністрів України:

від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення»;

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E10400000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

612/25/63-23 від 25.07.2023

від 11 грудня 2019 р. № 1182 «Про затвердження Правил надання послуги з постачання гарячої води та типових договорів про надання послуги з постачання гарячої води»;

від 5 березня 2022 р. № 206 «Деякі питання оплати житлово-комунальних послуг в період воєнного стану»;

наказ Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22 грудня 2022 р. № 309, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 р. за № 1668/39004 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта не потребує фінансування витрат з державного чи місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта не стосується прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної та не потребує розгляду Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує розгляду Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

Проєкт акта направляється на погодження до Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України», Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні, Конфедерації роботодавців України.

На проєкт акта поширюється дія Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Проєкт буде розміщено на офіційному сайті Мінінфраструктури в розділі «Регуляторна діяльність».

7. Оцінка відповідності

Міжнародно-правові зобов'язання України у сфері європейської інтеграції щодо предмета правового регулювання проєкту акта відсутні.

Проєкт акта не містить положень, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод,

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

612/25/63-23 від 25.07.2023

не впливає на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, не містить ризиків вчинення правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, не створює підстави для дискримінації, не стосується інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації акта.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

Проект акта буде надісланий до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта дозволить врегулювати проблемні питання з нарахування та оплати споживачами житлово-комунальних послуг у період воєнного стану в Україні.

Інформація про вплив реалізації акта на інтереси заінтересованих сторін додається.

Віце-прем'єр-міністр з
відновлення України — Міністр
розвитку громад, територій
та інфраструктури України
_____ 2023 р.

Олександр КУБРАКОВ

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Кубраков Олександр Миколайович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000662432009F5CAD00
Дійсний з 06.12.2022 0:00:00 по 05.12.2024 23:59:59

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

612/25/63-23 від 25.07.2023